

REŠENJA ZADATAKA

1. a) (10 bod.) Odrediti kompleksan broj $z = x + yi$ ako važi: $|z + 2| = |1 - \bar{z}|$ i $\operatorname{Re}\left(\frac{z}{2+3i}\right) = \frac{1}{13}$.

Rešenje:

Na osnovu uslov $|z + 2| = |1 - \bar{z}|$ znamo da je:

$$|x + yi + 2| = |1 - (x - yi)| \Rightarrow |x + 2 + yi| = |1 - x + yi|$$

$$\sqrt{(x+2)^2 + y^2} = \sqrt{(1-x)^2 + y^2} \Rightarrow (x+2)^2 + y^2 = (1-x)^2 + y^2 \Rightarrow x^2 + 4x + 4 + y^2 = 1 - 2x + x^2 + y^2 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

Na osnovu drugog uslova $\operatorname{Re}\left(\frac{z}{2+3i}\right) = \frac{1}{13}$ dobijamo da je:

$$\frac{z}{2+3i} = \frac{x+yi}{2+3i} \cdot \frac{2-3i}{2-3i} = \frac{2x-3xi+2yi+3y}{4+9} = \frac{2x+3y}{13} + \frac{-3x+2y}{13}i$$

Znamo da je:

$$\operatorname{Re}\left(\frac{2x+3y}{13} + \frac{-3x+2y}{13}i\right) = \frac{2x+3y}{13}$$

te je:

$$\frac{2x+3y}{13} = \frac{1}{13} \Rightarrow 2x+3y = 1.$$

Uvrstimo $x = -\frac{1}{2}$ u dobijenu jednačinu i sledi da je:

$$y = \frac{2}{3},$$

odnosno da je traženi kompleksan broj:

$$\boxed{z = -\frac{1}{2} + \frac{2}{3}i}.$$

- b) (15 bod.) Rešiti jednačinu $z^3 = -2\sqrt{3} + 2i$ u skupu \mathbb{C} . Napisati geometrijsku interpretaciju rešenja.

Rešenje:

Zapisaćemo zadati kompleksan broj u obliku: $z = \sqrt[3]{-2\sqrt{3} + 2i}$ gde je $\omega = -2\sqrt{3} + 2i$.

Znamo da je moduo od ω : $|\omega| = \sqrt{4 \cdot 3 + 4} = 4$.

Omega sada mozemo zapisati u obliku: $\omega = 4\left(-\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i\right)$ odakle zaključujemo da je $(\arg(\omega) =) \varphi = \frac{5\pi}{6}$.

Trigonometrijski oblik kompleksnog broja ω je:

$$\omega = 4\left(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6}\right).$$

Dobijamo da je $\sqrt[3]{\omega} = \sqrt[3]{4}\left(\cos \frac{5\pi+2k\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi+2k\pi}{6}\right)$, gde $k = 0, 1, 2$. Dakle, sledi da je:

$$\begin{aligned} \omega_0 &= \sqrt[3]{4}\left(\cos \frac{5\pi}{18} + i \sin \frac{5\pi}{18}\right), \\ \omega_1 &= \sqrt[3]{4}\left(\cos \frac{17\pi}{18} + i \sin \frac{17\pi}{18}\right), \\ \omega_2 &= \sqrt[3]{4}\left(\cos\left(-\frac{7\pi}{18}\right) + i \sin\left(-\frac{7\pi}{18}\right)\right). \end{aligned}$$

Geometrijska interpretacija: Dobijeni kompleksni brojevi ω_0, ω_1 i ω_2 predstavljaju temena jednakostraničnog trougla u kompleksnoj ravni.

2. a) (15 bod.) Faktorirati polinom $P(x) = x^6 + 4x^5 + 7x^4 + 7x^3 - 2x^2 - 11x - 6$ poljima \mathbb{R} i \mathbb{C} .

Rešenje:

Polinom je *normiran* i potencijalne racionalne nule su:

$$\frac{p}{q} \in \{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6\}.$$

Hornerovom šemom dobijamo da je -1 dvostruka nula, a $1, -2$ su jednostruke nule polinoma $P(x)$, odakle sledi da je:

$$P(x) = (x+1)^2(x-1)(x+2)(x^2+x+3) \text{ nad } \mathbb{R}.$$

$$P(x) = (x+1)^2(x-1)(x+2)\left(x - \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{11}}{2}i\right)\left(x - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{11}}{2}i\right) \text{ nad } \mathbb{C}.$$

b) (10 bod.) Rastaviti na sumu parcijalnih razlomaka izraz: $R(x) = \frac{x^2 + x + 3}{(x + 2)(x^2 - 4x + 3)}$.

Rešenje: $R(x) = \frac{x^2 + x + 3}{(x - 1)(x + 2)(x - 3)}$

$$\begin{aligned} \frac{x^2 + x + 3}{(x - 1)(x + 2)(x - 3)} &= \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x + 2} + \frac{C}{x - 3} \\ &= \frac{A(x + 2)(x - 3) + B(x - 1)(x - 3) + C(x - 1)(x + 2)}{(x - 1)(x + 2)(x - 3)} \\ &= \frac{A(x^2 - x - 6) + B(x^2 - 4x + 3) + C(x^2 + x - 2)}{(x - 1)(x + 2)(x - 3)} \end{aligned}$$

Dobijamo sistem jednačina:

$$\begin{aligned} A + B + C &= 1 \\ -A - 4B + C &= 1 \\ -6A + 3B - 2C &= 3 \end{aligned}$$

Rešavanjem sistem, Gausovim postupkom, dobijamo da su:

$$A = -\frac{5}{6}, \quad B = \frac{1}{3}, \quad C = \frac{3}{2}.$$

Dakle, racionalnu funkciju $R(x)$ možemo zapisati u obliku zbira parcijalnih razlomaka na sledeći način:

$$R(x) = -\frac{5}{6(x - 1)} + \frac{1}{3(x + 2)} + \frac{3}{2(x - 3)}.$$